

Väljaandja: Riigikogu  
Akti liik: seadus  
Teksti liik: algtekst  
Jõustumise kp: 01.04.2022  
Avaldamismärge: RT I, 31.03.2022, 1

Välja kuulutanud  
Vabariigi President  
28.03.2022 otsus nr 87

# Perehüvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 16.03.2022

## § 1. Perehüvitiste seaduse muutmine

Perehüvitiste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 1<sup>1</sup>järgmises sõnastuses:

„(1<sup>1</sup>) Ema vanemahüvitis määratakse ja seda makstakse ka ajutise viibimisalusega Eestis seaduslikult viibivale ja töötavale isikule, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksma sotsiaalmaksu või kes iseenda eest maksab sotsiaalmaksu sotsiaalmaksuseaduses sätestatud korras, suuruses ja tähtaegadel.”;

2)paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Lapse surnult sünni korral teavitab Sotsiaalkindlustusamet isikut sünnitoetuse ja vanemahüvitise saamise õiguse tekkimisest pärast seda, kui on kontrollinud lapse surnult sünni fakti ning isiku vastavust käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatule. Lapse surnult sünni kontrollimiseks edastatakse andmed tervise infosüsteemist sotsiaalkaitse infosüsteemi.”;

3)paragrahvi 7 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 47 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Elatisabi eesmärk on toetada lapse ülalpidamist, kui kohustatud isik (edaspidi *võlgnik*) ei täida ülalpidamiskohustust kohtumenetluse ajal (edaspidi *kohtumenetlusaegne elatisabi*), täitemenetluse ajal (edaspidi *täitemenetlusaegne elatisabi*) või pankrotimenetluse ajal ja ajal, kui täitemenetlus on pankrotiavalduse menetlemise ajal peatatud kuni pankroti väljakuulutamiseni (edaspidi *pankrotimenetlusaegne elatisabi*).”;

5)paragrahvi 49 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§-s 101 sätestatud ulatuses” sõnaga „kohaselt”;

6)paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 3<sup>1</sup>järgmises sõnastuses:

„(3<sup>1</sup>) Kohtumenetlusaegse elatisabi maksmise algus- ja lõpukuul arvutatakse elatisabi suurus proportsionaalselt nende päevade arvuga, mille eest on õigus elatisabi saada.”;

7)paragrahvi 49 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „tõttu” tekstiosaga „, välja arvatud juhul, kui elatisabi taotleb käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 2 nimetatud täisealine laps, kellele on elatisabi makstud siis, kui ta oli alaealine”;

8)paragrahvi 50 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Täitemenetlusaegse elatisabi maksmise aluseks on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 tähenduses, millega elatis on välja mõistetud (edaspidi *elatis maksmise alusdokument*).”;

9)paragrahvi 50 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui elatis maksmise alusdokumendi alusel on võlgniku elatis maksmise kohustus väiksem kui 100 eurot kalendrikuus, on täitemenetlusaegse elatisabi maksimaalne suurus elatis maksmise alusdokumendis määratud suurus.”;

10)seadust täiendatakse §-ga 50<sup>1</sup>järgmises sõnastuses:

#### „§ 50<sup>1</sup>. Pankrotimenetlusaegse elatisabi maksmise alused

(1) Kui võlgnik ei täida pankrotimenetluse ajal perekonnaseadusest tulenevat ülalpidamiskohustust, makstakse õigustatud isikule elatise maksmise alusdokumendi alusel alates pankroti väljakuulutamisest pankrotimenetlusaegset elatisabi. Elatisabi maksmine lõpeb pankroti lõpetamise määruuse jõustumise kuule järgnevast kuust.

(2) Pankrotimenetlusaegse elatisabi suurus ühele lapsele on kuni 100 eurot kalendrikuus ja selle maksmise aluseks on võlgniku makstud elatise summa. Elatisabi suuruse arvutamisel rakendatakse käesoleva seaduse § 50 lõigetes 3–5 sätestatud põhimõtteid.

(3) Pankrotimenetlusaegset elatisabi makstakse tagasiulatuvalt alates täitemenetluse peatamisest pankrotiavalduse menetlemise ajal kuni pankroti väljakuulutamiseni.

(4) Kui isikul on õigus saada samal kuul pankrotimenetlusaegset ja kohtumenetlusaegset või täitemenetlusaegset elatisabi, makstakse elatisabi kokku kuni 100 eurot kalendrikuus.”;

11)paragrahvi 51 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad „õigustatud isik” sõnadega „õigustatud isiku seaduslik esindaja või täisealine õigustatud isik”;

12)paragrahvi 51 täiendatakse lõigetega 5–7 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui pankrotimenetlusaegset elatisabi saama õigustatud isikule on eelneva 12 kuu jooksul makstud elatisabi, saab Sotsiaalkindlustusamet andmed võlgniku suhtes esitatud pankrotiavalduse kohta kohtute infosüsteemist ja pankroti väljakuulutamise kohta väljaandest Ametlikud Teadaanded. Sotsiaalkindlustusamet kontrollib elatisabi saama õigustatud isiku vastavust pankrotimenetlusaegse elatisabi saamise tingimustele ja teavitab õigustatud isiku seaduslikku esindajat või täisealist õigustatud isikut elatisabi saamise õiguse tekkimisest.

(6) Kui isikut ei ole käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel pankrotimenetlusaegse elatisabi saamise õiguse tekkimisest teavitatud, esitab elatisabi saama õigustatud isiku seaduslik esindaja või täisealine õigustatud isik taotluse pankrotimenetlusaegse elatisabi saamiseks Sotsiaalkindlustusametile.

(7) Pankrotimenetlusaegse elatisabi taotluse andmete loetelu ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määruusega.”;

13)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 1<sup>1</sup>järgmises sõnastuses:

„(1<sup>1</sup>) Pankrotimenetlusaegne elatisabi määratakse, kui taotlemiseks vajalikud dokumendid on esitatud kuue kuu jooksul pankroti väljakuulutamisest arvates. Elatisabi hilisema taotlemise korral määratakse elatisabi tagantjärele kuni taotluse esitamise kuule eelnenud kuue kalendrikuu eest.”;

14)paragrahvi 52 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kohtumenetlusaegse ja pankrotimenetlusaegse elatisabi määramise või määramata jätmise otsuse teeb Sotsiaalkindlustusamet sotsiaalseadustiku üldosa seaduse §-s 25 sätestatud korras.”;

15)paragrahvi 52 lõikeid 3 ja 4 täiendatakse pärast sõna „Kohtumenetlusaegse” sõnadega „ja pankrotimenetlusaegse”;

16)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 4<sup>1</sup>järgmises sõnastuses:

„(4<sup>1</sup>) Sotsiaalkindlustusamet teavitab pankrotihaldurit pankrotimenetlusaegse elatisabi määramise otsuse tegemisest.”;

17)paragrahvi 53 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „järgneva kuu 10. kuupäevaks” sõnadega „järgneval kuul”;

18)paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Pankrotimenetlusaegse elatisabi esimene väljamakse tehakse hiljemalt taotluse esitamise päevale järgneval kuul sellele eelnenud perioodi eest. Järgmised maksed tehakse järgmisel kuul eelnevale kuule vastavas elatisabi suurus.”;

19)paragrahvi 54 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „kehtetuks” sõnadega „järgmise asjaolu esinemise kuule järgnevast kuust”;

20)paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Sotsiaalkindlustusamet lõpetab pankrotimenetlusaegse elatisabi maksmise enne pankrotimenetluse lõppemist ja tunnistab elatisabi määramise otsuse kehtetuks järgmise asjaolu esinemise kuule järgnevast kuust:

- 1) kui ilmneb, et elatisabi maksmise tingimused ei olnud või ei ole enam täidetud;
- 2) võlgniku surma korral;
- 3) elatisabi saama õigustatud isiku surma korral.”;

**21)**paragrahvi 55 lõike 1 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) ülevaade võlgniku poolt lapsele makstud elatisest ja muud andmed, mis on elatisabi maksmise ja elatise tagasinõude seisukohalt olulised;

6) elatise maksmise alusdokumendi muutmine;”;

**22)**paragrahvi 55 lõikes 2 asendatakse arv „4” arvuga „3”;

**23)**paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Pankrotimenetlusaegse elatisabi saaja on kohustatud Sotsiaalkindlustusametile viivitamata teatama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–6 nimetatud asjaoludest, mis mõjutavad elatisabi maksmist.”;

**24)**paragrahvi 56 lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „täitemenetlusaegse” sõnadega „või pankrotimenetlusaegse”;

**25)**paragrahvi 56 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Alusetult makstud täitemenetlusaegset või pankrotimenetlusaegset elatisabi ei ole lubatud tasaarvestada õigustatud isiku täitemenetlusaegse ja pankrotimenetlusaegse elatisabi nõudega.”;

**26)**paragrahvi 56 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „kohtutäitur” sõnadega „või pankrotihaldur”;

**27)**paragrahvi 56 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

**28)**paragrahvi 57 täiendatakse lõikega 1<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(1<sup>1</sup>) Pankrotimenetlusaegse elatisabi saaja elatise maksmise alusdokumendist tulenev elatisnõue läheb elatisabi määramise otsuse tegemisel riigile üle väljamakstud pankrotimenetlusaegse elatisabi ulatuses.”;

**29)**paragrahvi 57 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Täitemenetlusaegse elatisabi saaja elatise maksmise alusdokumendist tulenev elatisnõue läheb riigile üle täitemenetlusaegse elatisabi määramisest alates väljamakstud täitemenetlusaegse elatisabi ulatuses.

(3) Elatise maksmise alusdokument käesoleva paragrahvi lõigete 1–2 alusel riigile üleläänud elatisnõude kohta kehtib ka riigi kohta. Riigil on talle üleläänud elatisnõude suhtes täitedokumentidest tulenevad õigused.”;

**30)**paragrahvi 57 täiendatakse lõikega 4<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(4<sup>1</sup>) Sotsiaalkindlustusamet teatab võlgnikule pankrotimenetlusaegse elatisabi nõude riigile üleminekust viivitamata pärast pankrotimenetluse lõpetamise määruse jõustumist.”;

**31)**paragrahvi 57 lõike 5 teist lauset täiendatakse pärast sõna „kohtumenetlusaegse” sõnadega „või pankrotimenetlusaegse”;

**32)**paragrahvi 58 täiendatakse lõikega 1<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(1<sup>1</sup>) Kui pankrotimenetlusaegse elatisabi nõude võlgnik ei ole riigile üleläänud nõuet rahuldanud, võib Sotsiaalkindlustusamet nõuda võla sisse pärast pankrotimenetluse lõpetamise määruse jõustumist vastavalt sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatule.”;

**33)**paragrahvi 58 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riigile üleläänud elatisnõude sissenõudmist korraldab ja võlausaldaja õigusi teostab:

1) täitemenetlusaegse elatisnõude korral Maksu- ja Tolliamet;

2) kohtumenetlusaegse ja pankrotimenetlusaegse elatisnõude korral Sotsiaalkindlustusamet.

(3) Täitemenetlusaegse elatisabi nõue loetakse elatisasja täitemenetlusega ühineuks, kui Sotsiaalkindlustusamet teavitab sotsiaalkaitse infosüsteemi kaudu elatist sissenõudvat kohtutäiturit täitemenetlusaegse elatisabi väljamaksmisest või välisriigist laekuva elatise vahendamise korral riigi nõude mahaarvamise käesoleva seaduse § 60 lõike 3 alusel.”;

34)paragrahvi 58 lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu „õigustatud isikult” tekstiosaga „, tema õelt ega vennalt ega nende seaduslikult esindajalt”;

35)paragrahvi 60 lõikes 2 asendatakse läbivalt sõna „nelja” sõnaga „ühe”;

36)paragrahv 62 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

### **„§ 62. Käesoleva seaduse § 50 lõike 2 ja § 60 lõike 2 rakendamine**

Käesoleva seaduse § 50 lõikes 2 ja § 60 lõikes 2 sätestatud ühekuulist ooteaega kohaldatakse tagasiulatuvalt täitemenetluses esitatud elatisabi avalduse suhtes, kui elatisabi ei ole välja makstud seetõttu, et varem kehtinud neljakuuline ooteaeg ei ole veel möödunud.”.

## **§ 2. Perekülvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse muutmise**

Perekülvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduses (RT I, 26.10.2018, 1) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perekülvitiste seaduse § 34 lõiked 4–7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Vanemahüvitise samal ajal maksmise korral väheneb käesoleva paragrahvi lõikes 2 või käesoleva seaduse § 38 lõikes 3 nimetatud vanemahüvitise periood hüvitise samal ajal saamise kalendripäevade võrra.

(5) Kui vanemahüvitise taotleja on lapsendaja, eestkostja, hoolduspere vanem või vanema abikaasa ning sama lapse eest on vanemahüvitist makstud teisele isikule, on uuel taotlejal õigus saada vanemahüvitist, välja arvatud lapsendaja vanemahüvitist, nende kalendripäevade võrra vähem, mille eest eelmisele taotlejale vanemahüvitist maksti.

(6) Kolmikute või enamaarvuliste mitmike sünni või enne 34. rasedusnädalat sündinud lapse korral väheneb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud vanemahüvitise periood hüvitise samal ajal saamise kalendripäevade võrra, kuid kõige rohkem 30 kalendripäeva võrra.

(7) Kui laps sünnib surnult või sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on emal, kellel oli vastavalt käesoleva seaduse § 35 lõikele 2 õigus ema vanemahüvitisele enne lapse sündi, õigus saada ema vanemahüvitist 100 järjestikust kalendripäeva. Kui ema on lapse surma päevaks kasutanud ema vanemahüvitist rohkem kui 70 kalendripäeva, on tal õigus saada ema vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevast päevast.”;

2)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perekülvitiste seaduse § 34 täiendatakse lõigetega 8–10 järgmises sõnastuses:

„(8) Kui laps sünnib surnult või sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on isal õigus saada isa vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva olenemata sellest, kas ta on isa vanemahüvitise saamise õigust kasutanud enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva või enne lapse surma.

(9) Kui laps sünnib surnult või sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on emal, kelle raseduse on tuvastanud arst või ämmaemand ja kellel ei ole õigust ajutise töövõimetuse hüvitisele ravikindlustuse seaduse alusel, õigus saada ema vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevast päevast.

(10) Isikule, kellel on õigus vanemahüvitisele ja kellel tekib see õigus ka seoses teise lapse või teiste laste kasvatamisega, makstakse vanemahüvitist ühe lapse kohta isiku valikul järgmiselt:

- 1) eelmise lapse eest vanemahüvitise maksmise jätkamise korral väheneb hüvitise maksmise periood järgmise lapse eest nende kalendripäevade võrra, millal isikule makstakse jagatavat vanemahüvitist eelmise lapse eest;
- 2) järgmise lapse eest vanemahüvitise maksmise korral lõpeb eelmise lapse eest vanemahüvitise saamise õigus.”;

3)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perekülvitiste seaduse § 35 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isikul sünnib laps rohkem kui 70 kalendripäeva enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva, on tal õigus saada ema vanemahüvitist 100 järjestikust kalendripäeva alates lapse sünnikuupäevast, või kui ema täitis lapse sündimise päeval tööülesandeid, lapse sünnikuupäevale järgnevast päevast. Kui laps sünnib vähem kui 70 kalendripäeva enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva ja ema ei ole hakanud kasutama oma õigust ema vanemahüvitisele, loetakse ema vanemahüvitise õiguse kasutamise alguskuupäevaks lapse sünnikuupäev, või kui ema täitis lapse sündimise päeval tööülesandeid, lapse sünnikuupäevale järgnevat päeva.”;

4)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perekülvitiste seaduse § 36 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Isa vanemahüvitist võib maksta iga lapse kohta kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni. Vanemahüvitist ei maksta samal ajal kahe või enama lapse eest. Mitmike sünni puhul makstakse isale täiendavat vanemahüvitist käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ulatuses.”;

5)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perekülvitiste seaduse § 37 lõige 5 jäetakse välja;

6)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 38 lõikest 5 jäetakse välja sõnad „üksnes lapsendajapuhkuse kasutamise perioodil”;

7)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 39 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teistel vanemahüvitise saamise õigust omavatel isikutel ja käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikul jagatava vanemahüvitise saamise õiguse tekkimisel lapse sünnikuule eelnenud 21 kalendrikuud, millest on maha arvatud lapse sünnikuule eelnenud üheksa kalendrikuud.”;

8)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 40 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ühe kalendrikuu vanemahüvitise ülempiir (edaspidi käesolevas peatükis *hüvitise ülempiir*) on lapse sünni aastast ja lapsendaja vanemahüvitise korral vanemahüvitisele õiguse tekkimise aastast arvates üle-eelmise kalendriaasta Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu kolmekordne suurus.”;

9)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 40 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata ema vanemahüvitisele, kui selle arvutamisel lähtutakse käesoleva seaduse § 39 lõigetest 6<sup>1</sup>–6<sup>3</sup> ning ema on olnud vanemahüvitise arvestusperioodi jooksul Eesti Töötukassas töötuna arvel 183 kalendripäeva või rohkem.”;

10)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse §-st 42 jäetakse välja lõige 2;

11)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 45 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui emale on määratud ema vanemahüvitise üle hüvitise ülempiiri, kohaldatakse emale jagatava vanemahüvitise määramisel hüvitise ülempiiri.”;

12)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**§ 46. Vanemahüvitise määramine, maksmine ning sellest teavitamine**”;

13)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Sotsiaalkindlustusamet määrab vanemahüvitise sellele õiguse tekkimise päevast, kui ta on vanemahüvitise määramiseks vajalikud andmed saanud kuue kuu jooksul vanemahüvitise saamise õiguse tekkimise päevast arvates.”;

14)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Vanemahüvitise määratakse ja makstakse välja nende päevade eest, mille eest on isik taotluse esitamise kalendrikuus vanemahüvitist taotlenud. Vanemahüvitise maksmise kalendrikuu on kuu, mille eest hüvitist makstakse. Vanemahüvitist makstakse välja üks kord kuus eelmise kalendrikuu eest.”;

15)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 täiendatakse lõikega 6<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(6<sup>1</sup>) Sünnitusleht on lapse eeldatavat sünnikuupäeva kajastav vanemahüvitise määramise aluseks olev dokument või andmete koosseis, mille kirjutab isiku soovil välja naistearst, perearst või ämmaemand tervishoiuteenuse osutamise käigus ja mille tervishoiuteenuse osutaja edastab sotsiaalkaitse infosüsteemi. Sünnituslehel kajastatakse ema üldised isikuandmed ja andmed seoses sünnitähataja ja loodete arvuga ning tervishoiuteenuse osutaja ja teenusega seotud andmed.”;

16)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Sünnituslehe täpsema andmekoosseisu ning sünnituslehe väljakirjutamise ja Sotsiaalkindlustusametile edastamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

17)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Sotsiaalkindlustusamet teatab tööandjale töötaja emapuhkuse, isapuhkuse, lapsendajapuhkuse, lapsepuhkuse ja puudega lapse vanema lapsepuhkuse taotlusest, sealhulgas puhkuse algus- ja lõpukuupäeva. Tööandja teavitab Sotsiaalkindlustusametit viie kalendripäeva jooksul, kui ta ei nõustu puhkuse andmisega taotlusel märgitud kuupäevadel.”;

18)paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46<sup>1</sup> lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Vanemahüvitise maksmine peatub isiku määratud kuupäeval. Vanemahüvitise maksmine jätkub isiku määratud kuupäevast alates.”;

**19)**paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46<sup>1</sup>lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Vanemahüvitise maksmine loetakse peatatuks, kui vanemahüvitise saamise õigust ei ole kasutatud ühes kalendrikuus ühtegi päeva.”;

**20)**paragrahvi 1 punktis 13 esitatud perehüvitiste seaduse § 46<sup>1</sup>lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Vanemahüvitise saaja vahetamise korral määratakse vanemahüvitis uuele taotlejale taotluse esitamisele järgnevast kuust alates.”;

**21)**paragrahvi 1 täiendatakse punktiga 16 järgmises sõnastuses:

„16)paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Käesoleva seaduse § 40 lõige 6 kehtib kuni 2024. aasta 9. aprillini.”;

**22)**paragrahvi 7 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3)paragrahvi 66<sup>1</sup>lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§ 33 lõike 8” tekstiosaga „§ 34 lõike 10”.”;

**23)**paragrahvi 15 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1)paragrahvi 6 lõiget 5, § 8 lõiget 5, § 10 lõiget 6 ja § 10<sup>1</sup>lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „hüvitist” tekstiosaga „, ema vanemahüvitist või lapsendaja vanemahüvitist perehüvitiste seaduse alusel”;

**24)**paragrahvi 18 punktis 1 esitatud sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) üks Eestis elav ja alla kolmeaastast Eestis elavat last kasvatav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kellele makstakse ema vanemahüvitist, jagatavat vanemahüvitist või lapsendaja vanemahüvitist perehüvitiste seaduse alusel, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2<sup>6</sup> ja 2<sup>7</sup> sätestatut.”;

**25)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 59 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui laps sünnib rohkem kui 70 kalendripäeva enne arsti või ämmaemanda määratud eeldatavat lapse sünnikuupäeva, on naisel õigus saada emapuhkust 100 järjestikust kalendripäeva alates lapse sünnikuupäevast, või kui naine täitis lapse sündimise päeval tööülesandeid, lapse sünnikuupäevale järgnevast päevast. Kui laps sünnib vähem kui 70 kalendripäeva enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva ja naine ei ole hakanud kasutama oma õigust emapuhkusele, loetakse emapuhkuse alguskuupäevaks lapse sünnikuupäev, või kui naine täitis lapse sündimise päeval tööülesandeid, lapse sünnikuupäevale järgnev päev.

(5) Emapuhkuse hüvitise taotlemisele, määramisele, maksmisele ja tagasinõudmisele ning sellest teavitamisele kohaldatakse perehüvitiste seaduses ema vanemahüvitise kohta sätestatut.”;

**26)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 59 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui laps sünnib surnult või sureb 70 päeva jooksul pärast sündi, on naisel, kellel oli vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 2 õigus emapuhkusele enne lapse sündi, õigus saada emapuhkust 100 järjestikust kalendripäeva. Kui naine on lapse surma päevaks kasutanud emapuhkust rohkem kui 70 kalendripäeva, on tal õigus saada emapuhkust 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevast päevast.”;

**27)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 60 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Isapuhkuse hüvitise taotlemisele, määramisele, maksmisele ja tagasinõudmisele ning sellest teavitamisele kohaldatakse perehüvitiste seaduses isa vanemahüvitise kohta sätestatut.”;

**28)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 60 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui laps sünnib surnult või sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on isal õigus saada isapuhkust 30 järjestikust kalendripäeva olenemata sellest, kas ta on isapuhkuse saamise õigust kasutanud enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva või enne lapse surma.”;

**29)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lapsendajapuhkusele on õigus lapsendajal, kes lapsendab lapse perekonnaseaduse 11. peatükis sätestatud tingimustel ja korras ning kes ei ole selle lapse bioloogilise vanema abikaasa. Lapsendajapuhkuse hüvitise

taotlemisele, määramisele, maksmisele ja tagasinõudmisele ning sellest teavitamisele kohaldatakse perehüvitiste seaduses lapsendaja vanemahüvitise kohta sätestatut.”;

**30)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 62 lõige 6 jäetakse välja;

**31)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lapsepuhkusele on õigus mõlemal vanemal kümme tööpäeva ühe lapse kohta kuni lapse 14-aastaseks saamiseni. Kui vanemal on mitu last, on vanemal õigus kasutada kokku kõige rohkem 30 kalendripäeva lapsepuhkust ühes kalendriaastas.”;

**32)**paragrahvi 21 punktis 2 esitatud töölepingu seaduse § 63 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Lapsepuhkuse hüvitise taotlemisele, arvutamisele, määramisele, maksmisele, tasaarvestamisele ja tagasinõudmisele ning sellest teavitamisele kohaldatakse sotsiaalseadustiku üldosa seadust ja perehüvitiste seaduse § 6 lõikes 1, § 7 lõikes 2, § 8 lõikes 1, § 14 lõikes 4, § 39 lõigetes 1, 2, 4–6 ja 7, §-s 40, § 46 lõike 6 teises lauses ja lõikes 8 ning §-s 46<sup>4</sup> sätestatut niivõrd, kui võrd see ei ole vastuolus käesoleva paragrahviga.”;

**33)**paragrahvi 21 punktis 3 esitatud töölepingu seaduse § 63<sup>1</sup> lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Puudega lapse vanema lapsepuhkuse päeva eest on õigus saada hüvitist ühe tööpäeva vanemahüvitise suuruses. Ühe tööpäeva vanemahüvitise suuruse arvutamisel kohaldatakse lapsendaja vanemahüvitise arvutamise kohta perehüvitiste seaduse § 39 lõikes 4 sätestatut. Arvutamiseks jagatakse isiku sotsiaalmaksuga maksustatud tulu kalendriaasta tööpäevade arvu ja arvu 12 jagatiseks. Puudega lapse vanema lapsepuhkuse korral kasutamisel hüvitist samal kalendriaastal ümber ei arvutata.”;

**34)**paragrahvi 21 punktis 3 esitatud töölepingu seaduse § 63<sup>1</sup> täiendatakse lõikega 2<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(2<sup>1</sup>) Puudega lapse vanema lapsepuhkuse hüvitisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 63 lõikes 6 sätestatut.”;

**35)**paragrahvi 21 punktis 3 esitatud töölepingu seaduse § 63<sup>1</sup> lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hüvitise taotlemisele, arvutamisele, määramisele, maksmisele, tasaarvestamisele ja tagasinõudmisele ning sellest teavitamisele kohaldatakse sotsiaalseadustiku üldosa seadust ja perehüvitiste seaduse § 6 lõikes 1, § 7 lõikes 2, § 8 lõikes 1, § 14 lõikes 4, § 39 lõigetes 1–2, 4–6 ja 7, §-s 40, § 46 lõike 6 teises lauses ja lõikes 8 ning §-s 46<sup>4</sup> sätestatut niivõrd, kui võrd see ei ole vastuolus käesoleva paragrahviga.”.

### **§ 3. Perehüvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse muutmine**

Perehüvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (RT I, 30.06.2020, 11) § 3 punktis 4 esitatud töölepingu seaduse § 65 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Vanema abikaasal on õigus saada lapsepuhkust ja puudega lapse vanema lapsepuhkust, kui lapse üks vanem on surnud või ei täida perekonnaseadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda või esitab Sotsiaalkindlustusametile kirjaliku teate lapsepuhkusest loobumise kohta. Vanema abikaasal on õigus saada lapsepuhkust kasutamata päevade ulatuses.”.

### **§ 4. Liikluskindlustuse seaduse muutmine**

Liikluskindlustuse seaduse § 29 lõikes 7 asendatakse sõna „lapsehoolduspuhkus” sõnaga „vanemapuhkus” vastavas käändes.

### **§ 5. Riikliku perelepitusteenuse seaduse muutmine**

Riikliku perelepitusteenuse seadusest jäetakse välja § 18.

### **§ 6. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine**

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)**paragrahvi 2 lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) töötaja või ametniku puhul, kes kasvatab vanemana, vanema abikaasana, lapsendajana, eestkostjana, hoolduspere vanemana või vanema asemel vanemapuhkust kasutava isikuna alla kolmeaastast last või kolme või enam alla 19-aastast last;”;

2)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 1<sup>1</sup>muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1<sup>1</sup>) üks Eestis elav mittetöötav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kes kasvatab kolme või enam alla 19-aastast Eestis elavat või välismaal õppimise tõttu perest eemal viibivat last, kellest vähemalt üks on alla 8-aastane, ja kellele makstakse perehüvitiste seaduse § 21 alusel lasterikka pere toetust, või toetuse mittemaksmisel isik, kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu;”;

3)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„10) üks Eestis elav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kes kasvatab seitset või enam alla 19-aastast Eestis elavat või välismaal õppimise tõttu perest eemal viibivat last ja kellele makstakse perehüvitiste seaduse § 21 alusel lasterikka pere toetust, või toetuse mittemaksmisel isik, kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu;”;

4)paragrahvi 6 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Sotsiaalmaksu maksmise erijuhtudel makstakse sotsiaalmaksu käesoleva seaduse §-s 2<sup>1</sup> nimetatud kuumääralt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2<sup>2</sup>, 2<sup>4</sup> ja 2<sup>5</sup> nimetatud juhtudel.”;

5)paragrahvi 6 lõige 2<sup>1</sup>tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 2<sup>6</sup>–2<sup>8</sup>;järgmises sõnastuses:

„(2<sup>6</sup>) Kui ühel kalendrikuul saavad vanemahüvitist samal ajal mõlemad vanemad perehüvitiste seaduse § 34 lõike 3 alusel, makstakse sotsiaalmaksu selle isiku eest, kellel on õigus ema vanemahüvitisele. Jagatava vanemahüvitise või lapsendaja vanemahüvitise samaaegse saamise korral makstakse sotsiaalmaksu isiku eest, kes on vanemapuhkusel või lapsendajapuhkusel töölepingu seaduse alusel. Kui mõlemad isikud on samaaegselt vanemapuhkusel või lapsendajapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist isiku eest, kelle eest viimati sotsiaalmaksu maksti. Kui kumbki isik ei ole vanemapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist selle isiku eest, kelle eest viimati sotsiaalmaksu maksti.

(2<sup>7</sup>) Vanemahüvitise maksmise lõpetamisel makstakse sotsiaalmaksu isiku eest, kes on vanemapuhkusel töölepingu seaduse alusel. Kui kumbki isikutest ei ole vanemapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist isiku eest, kelle eest riik viimati sotsiaalmaksu maksis või kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu.

(2<sup>8</sup>) Perehüvitiste esmase maksmise üleminekul teisele Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigile (edaspidi *lepinguriik*) või Šveitsi Konföderatsioonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.04.2004, lk 1–123) makstakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1, 1<sup>1</sup> ja 10 alusel sotsiaalmaksu selle Eestis elava ja Eestis elavaid lapsi kasvatava vanema eest, kes ei ole kindlustatud teises lepinguriigis ega Šveitsi Konföderatsioonis.”;

7)paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 3<sup>2</sup> ja 3<sup>3</sup> järgmises sõnastuses:

„(3<sup>2</sup>) Kui isik vastab samal ajal mitmele käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3<sup>3</sup> ja 6–15 või lõikes 1<sup>1</sup> või 1<sup>2</sup> sätestatud tingimusele, makstakse tema eest sotsiaalmaksu ühekordselt käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud summalt, arvestades lõigetes 2<sup>2</sup>, 2<sup>4</sup> ja 2<sup>5</sup> sätestatud erisusi.

(3<sup>3</sup>) Sotsiaalmaksu makstakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1, 1<sup>1</sup> ja 10 ning seejärel 8 alusel vaid ühe last või lapsi kasvatava isiku eest käesolevas lõikes sätestatud punktide järjekorras.”.

## § 7. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduse § 54 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse §-des 59–61, 63 ja 63<sup>1</sup> sätestatud puhkusi taotleb töötaja Sotsiaalkindlustusameti kaudu. Sotsiaalkindlustusamet teavitab tööandjat puhkusetootlusest vastavalt perehüvitiste seadusele.”.

## § 8. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1 ja 2 ning §-d 2–4, 6 ja 7 jõustuvad 2022. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 3–36 ning § 5 jõustuvad 2022. aasta 1. juulil.

Jüri Ratas  
Riigikogu esimees